

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE DECEMBER 2022 NO. 11

WAARDEVOL TIEL
voortzetting van
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
Nancy Hageman
Simon Veldijkstraat 19
4003 DX Tiel
[miss_nancyhageman@
hotmail.com](mailto:miss_nancyhageman@hotmail.com)
06-55121210

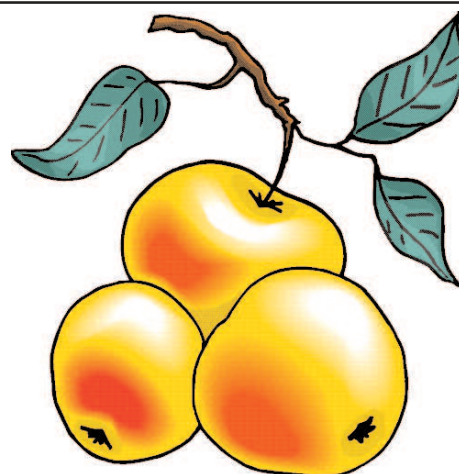
Penningmeester:
Ronald van Lith
Wadenoyenlaan 279
4006 AD Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Klimaatconferentie

Hebt u de klimaatconferentie gevolgd, of althans vernomen wat dit praatfestival van wereldleiders aan klimaatdoelstellingen heeft opgeleverd? Jawel, er is een soort van vooruitgang geboekt; er is besloten tot de oprichting van een hulpfonds voor, zeg maar, niet geïndustrialiseerde landen die onevenredig getroffen worden door klimaatveranderingen. Hoe en door wie het fonds gevuld wordt is onduidelijk, evenmin als welke naties uit dit fonds mogen putten. Een al te matig resultaat voor milieurealistten, want deze zachtgekookte, symbool bestrijdende maatregel levert voor het bedwingen van de klimaatcrisis helemaal niets op. Maar klimaatontkenners, waarvan er bizar veel cruciale posities innemen in de wereldleiding, zullen ongetwijfeld ingenomen zijn met deze uitkomst. Overigens lag het niet aan ons, Europeanen, als je onze eigen eurocommissaris, Frans Timmermans, mag geloven. Europa wilde wel degelijk stappen vooruit maken, maar wist slechts met moeite te voorkomen dat de stappen achteruit gingen. De vraag is nu of de Europese Unie dan haar eigen plan gaat trekken. Want eigenlijk schiet het binnen Europa ook niet erg op. Dat heeft soms een buiten onze macht liggende oorzaak. De energiecrisis als gevolg van de Oekraïense oorlog, waardoor er op meer luchtvervuilende energiebronnen dan het Russische gas moet worden teruggegrepen, is er zo een. En terwijl deze zeer kostbare energie ons wel stimuleert om stevig te investeren in besparende maatregelen als woningisolatie en groene energiebronnen, wordt dit laatste weer beperkt door capaciteitsproblemen van de elektriciteitsnetten en gebrek aan technisch personeel. Waren we eerder met de energietransitie begonnen, dan

hadden we deze problemen niet gehad. Gerespecteerde wetenschappers concludeerden immers al in de jaren zeventig van de vorige eeuw, dat de voortgaande economische groei tot klimaatproblemen zou gaan leiden. Maar wie geloofde daar toen in? Ja, een groepje bescheiden Tielenaars, die een milieuwerkgroep oprichtte. Maar het grote publiek en de politiek meenden dat het zo'n vaart niet liep. Dus gebeurde er ook vrijwel niets. Tegenwoordig is dat anders. De Nederlands rijksoverheid, bijvoorbeeld, koopt stikstofuitstotende boerenbedrijven op. De vrijkomende stikstofrechten kan zij dan gebruiken voor het realiseren van diverse grootschalige projecten aan de Nederlandse infrastructuur. Een goede zaak. Hoewel, wat levert dat nu op voor het verminderen van de stikstofuitstoot? Niets, helemaal niets eigenlijk.

Ton

Notulen van de vergadering van donderdag 3 november 2022.

Aanwezig: John van Mil, Ton Schiltmans, Jan van Doesburg, Arnoud Reijnen, Peter Schipper (notulen).

Afwezig: Nancy Hageman, Willem Spekking, Ronald van Lith en Bert van Setten.

Opening

Arnoud opent de vergadering.

Notulen

Het verslag van de vergadering van 6 oktober 2022 wordt goedgekeurd.

Mededelingen

Arnoud heeft namens Stadsherstel een brief aan de gemeente Tiel geschreven over het plaatsen op de monumentenlijst van de uit de oorlogsjaren daterende schuilkel-der achter het weeshuis aan de Achterweg. Peter zal namens Waardevol Tiel hetzelfde doen.

De politieke partij Pro Tiel heeft gevraagd of er nog wat gedaan wordt met de jaren-geleden opgestelde lijst van monumentwaardige panden in het buitengebied van Tiel. Daarvan was het de bedoeling dat deze panden eventueel de status van monu-ment zouden krijgen.

Actiepunten

Bankzaken: Jan zal de formele zaken met de bank afhandelen.

Pand Kleibergsestraat nummer 1: Waardevol Tiel heeft samen met de vereniging Oudheidkamer voor Tiel en omstreken en het comité Joods erfgoed in Tiel een ver-zoek bij de gemeente gedaan om het pand Kleibergsestraat nummer 1 op de monu-mentenlijst te zetten. Arnoud is daarop telefonisch benaderd door de ambtenaar mo-numentenzorg van de gemeente Tiel met de vraag of bescherming van de voorgevel voldoende is. Dan kan de procedure korter zijn dan bij een volledige bescherming. We vinden het belangrijk dat dit interessante en nu nog onbedorven pand zo spoedig mogelijk bescherming krijgt. Peter zal ter zake ook nog met de monumentenambte-naar telefoneren. Voorts geeft Peter aan dat de ontwikkelingen in de Weerstraat snel gaan. In de monumentencommissie kwam het realiseren van appartementen in de

panden Weerstraat nummers 41-43 aan de orde. De nummers 39, 41 en 45 zijn monumenten. Nummer 43 dus niet. Peter zal bij de ambtenaar van de gemeente Tiel informatie inwinnen over deze verbouwingsplannen.

Financiële jaarstukken: We willen het jaarverslag afronden, maar missen nog de financiële Jaarstukken. Omdat penningmeester Ronald afwezig is, schuiven we dit punt door naar de volgende vergadering.

Ezelsruggen op de coupure Waterpoort: Geen nadere ontwikkelingen.

Werkkelders: Geen ontwikkelingen.

Nijendamme: Willem is niet aanwezig, dus is er niets nieuws mee te delen.

Havenkraan: Dit is een punt dat al geruime tijd op de agenda van Waardevol Tiel prijkt. Het idee is om aan de Oliemolenwal, waar lang geleden een havenkraan heeft gestaan, een kunstzinnige herinnering te plaatsen. Om het plan verder te helpen zullen Jan en Peter een afspraak maken om de ideeën te concretiseren.

Monument voor de Waalcrossers: Ton heeft een idee opgevat om een interactief monument te maken voor de Waalcrossers, mannen die met gevaar voor eigen leven in het najaar van 1944 gestrande geallieerden en anderen in roeiboten naar het bevrijde gebied van Maas en Waal overzetten. De gedachte is een bootvorm te maken waarin belangstellenden kunnen gaan zitten en zelf de energie opwekken die nodig is om het verhaal van de roeiers ten gehore te brengen. Aanvankelijk werd gedacht aan een plaats bij de museumtuin, maar dat stuitte op praktische bezwaren. Mogelijk is een realisering bij het al bestaande, maar niet vloedvrije monument in de Willemswaard een idee. John zegt toe om de techniek te onderzoeken en mogelijkheden te verkennen. Als datums voor oplevering denken we aan oktober 2024, toen tachtig jaar geleden de crossings begonnen, of 8 mei 2025, 80 jaar na de bevrijding van Tiel.

Vogeleilandje: Tielenaren en bezoekers aan de stad stelden steeds weer de vraag waarom er geen bloemen meer stonden op het vogeleilandje. Zelfs met het corso, toen de wallen versierd waren met de mozaïeken, bleef het eilandje kaal. In het kwartaaloverleg met wethouder Frank Groen werd dit punt door Waardevol Tiel aangekaart. Snelle actie volgde en na overleg met Ton en Peter deed de ambtenaar beplantingen een voorstel om in de bakken op het eilandje bloeiende sedum te potten. Dit zijn planten die lang bloeien en ook 'eendproef' zijn. Arnoud deelde nog mee dat het onderhoud van het vogeleilandje feitelijk bij Stadsherstel ligt, maar dat Stadsherstel wel ingenomen was met deze actie.

Wat verder ter tafel komt.

We praten nog even na over de opgraving op het Bleekveld, die in de maand oktober plaatsvond. Het is een groot succes geworden, niet alleen door de vondsten, maar vooral ook door de burgerparticipatie en de educatieve projecten die er rondom werden georganiseerd.

Rondvraag

Er zijn geen vragen.

Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 20.55 de vergadering.

Actiepunten

Brief schuilplaats aan gemeente: Peter.

Pand Kleibergsestraat 1: Peter

Panden Weerstraat: Peter

Financiële jaarstukken: Ronald

Ezelsruggen coupure: Bert

Werfkelders: Bert

Nijendamme: Willem

Havenkraan: Jan en Peter

Monument voor de roeiers: Ton en John

NB Met ingang van januari 2023 gaan we vergaderen op de tweede donderdag-avond van de maand. Aanvang 19.30 uur

Volgende vergadering

Donderdag 1 december 2022

Aanvang 19.30 uur

Plaats: Kerkstraat 32

Komende vergaderingen in 2023.

donderdag 12 januari

donderdag 9 februari

donderdag 9 maart

donderdag 13 april

donderdag 11 mei

donderdag 8 juni

donderdag 13 juli

donderdag 14 september

donderdag 12 oktober

donderdag 9 november

donderdag 14 december

Agenda voor 1 december 2022

Opening

Notulen van 3 november 2022.

Mededelingen en stukken.

Vaststellen extra agendapunten.

Afspraken en actiepunten.

Wat verder ter tafel komt.

Rondvraag.

Sluiting.